

Πρόλογος

Χαμένοι στη μετάφραση των πράξεων, των απόψεων, των ελπίδων μιας παλαιότερης εποχής στη σημερινή, βρεθήκαμε να συζητάμε και να αναστοχαζόμαστε.

Μια αρχική ιδέα-πρόταση του Σπύρου Καβουνίδη ήταν ο σπινθήρας για να φουντώσει η υποφώσκουσα, φαίνεται, επιθυμία όλων για ψάξιμο, για ανασκόπηση και ενδοσκόπηση, βοήθουστων και των περιορισμών λόγω κορωνοϊού. Συχνά το ψάξιμο αποδεικνυόταν επώδυνο, άλλοτε πάλι λυτρωτικό. Οπωσδήποτε έφερνε στην επιφάνεια στιγμιότυπα και εμπειρίες, άλλες από το προσκήνιο και άλλες καλά κρυμμένες σε κάποια γωνιά του μυαλού μας.

Έχουμε κοινά χαρακτηριστικά όσοι μετέχουμε στο εγχείρημα. Πρωτίστως ζήσαμε την εμπειρία της δικτατορίας, της χούντας των συνταγματαρχών, που επηρέασε καθοριστικά τη διαδρομή μας στη ζωή και την πολιτική. Φανερώνεται έτσι βέβαια, πάνω κάτω, και η ηλικία μας... Όπως φαίνεται και στα κείμενα που ακολουθούν, ο επηρεασμός οδήγησε τον καθένα σε διαφορετική απόκριση. Για ορισμένους από εμάς ήταν η (πολιτική) «πρώτη φορά». Για άλλους συνέχεια, για άλλους πάλι αιτία διαφοροποίησης του προηγούμενου πολιτικού ή ιδεολογικού προσανατολισμού τους.

Μετά ακολούθησε η εποχή της Μεταπολίτευσης, για πολλούς εποχή έντονης πολιτικής δραστηριότητας. Με τα καλά της και τις διαψεύσεις της. Ίσως αρχικά χωρίς πολλά ερωτηματικά – τουλάχιστον εκφρασμένα. Με τη σταδιακή απομάκρυνση από την ενεργό πολιτική για τους περισσότερους, για άλλους πάλι όχι, μα για όλους σήμανε τη συνεχή αύξηση των ερωτημάτων. Μέχρι και σήμερα.

Σ' αυτή την προσωπική-πολιτική πορεία βρεθήκαμε κατά καιρούς ενταγμένοι, άλλος εδώ κι άλλος εκεί, στην ΕΔΗΝ, στην

ΚΝΕ, στον Ρήγα Φεραίο, στην ΑΑΣΠΕ, στο ΠΑΚ, στη Δημοκρατική Άμυνα, στην 20ή Οκτώβρη, στο ΠΑΣΟΚ, στο ΚΚΕ, στο ΚΚΕεσ., στο ΕΚΚΕ, στη Σοσιαλιστική Πορεία, στην ΕΑΡ, στον Συνασπισμό, στη ΔΗΜΑΡ, στο Ποτάμι, στο Κίνημα Αλλαγής, σε διάφορες άλλες πολιτικές ομάδες, πουθενά.

Όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης, συμφωνήσαμε –και το τηρήσαμε–, ο καθένας μας να ανατρέχει στη διαδρομή του με το δικό του στυλ, με το δικό του ύφος, από την εποχή της πρώτης πολιτικοποίησης μέχρι σήμερα. Όχι σαν αφηρημένη πραγματολογική εξιστόρηση, αλλά με το θάρρος της υποκειμενικότητάς του. Καταγράφουμε πώς βιώσαμε τις καταστάσεις όπου συμμετείχαμε, αλλά και πώς αντιλαμβανόμαστε, πώς κρίνουμε σήμερα τα βιώματά μας εκείνα. Και μεταξύ μας γνωριστήκαμε καλύτερα. Μα ακόμη, με ενδιαφέρον βλέπουμε συχνά τα ίδια γεγονότα με τη ματιά ενός άλλου, απομακρυνόμενοι και αμφισβητώντας προσωπικές μας βεβαιότητες, στον βαθμό που υπάρχουν. Μάθαμε ακόμη σημαντικές στιγμές φίλων που τους ξέρουμε χρόνια, αλλά ποτέ δεν μας τις είχαν διηγηθεί, χρωμάτισε με τις πινελιές που επιτρέπει η κατά μόνας εξιστόρηση αν και για δημόσια έκθεση.

Και βρισκόμαστε στο σήμερα γεμάτοι ερωτηματικά και αναμνήσεις να μοιραζόμαστε αυτές τις αναμνήσεις, αυτά τα ερωτηματικά μεταξύ μας, αλλά και με τους αναγνώστες και τις αναγνώστριες αυτού του συνόλου κειμένων, αυτών των διαδρομών.

Γιατί; Μα πρώτα απ' όλα για μας. Από κει και πέρα για όποιον/α ενδιαφερθεί είτε γιατί μοιράζεται παρόμοια ερωτηματικά είτε γιατί ενδιαφέρεται να σκεφτεί τα δικά μας.

Αυτά, εμείς του '60 –άντε και του '70– οι εκδρομείς.

Νίκος Διακουλάκης, Σπύρος Καβουνίδης, Νίκος Κουτρέτσης,
Γιάννης Μαρούκης, Γιάννης Μείμαρογλου, Λάμπης Ντόλκας,
Βασίλης Στεφανής, Δημήτρης Ψυχογιός.